

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญา ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ ในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรีและจังหวะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านการรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญา ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ ในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางสติปัญญา ก่อนและหลัง ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ ในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ ในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ได้ดังนี้

1. พัฒนาการทางสติปัญญา ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ ในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ย 1.86 ระดับพัฒนาการอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ย 2.89 ระดับพัฒนาการอยู่ในระดับสูง
2. เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการทางสติปัญญา หลังจากรับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ ในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญา ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ ในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผลวิจัย ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการทางสติปัญญา ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุในท้องถิ่น ตามแนวคิดพหุปัญญา ของเด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุในท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.86$, S.D. = 1.41) และหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ ในท้องถิ่น อยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.89$, S.D. = 0.80) ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบ และใช้วิธีการที่เหมาะสมในกิจกรรมสร้างสรรค์ ในแผนโดยได้นำวัสดุท้องถิ่นเข้ามาในกิจกรรมซึ่งจะเกิดความหลากหลายในการปฏิบัติและเกิด ความคิดที่แปลกใหม่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขณะที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบ พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ โดยมีด้วยกัน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างจริงจัง (Active Learning) ขั้นผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative) ขั้นผู้เรียนได้วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) ขั้นผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง (Constructivism) และขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมี ความหมาย (Application) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ ตรงด้วยตนเองโดยการสนับสนุนของครู อันเป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเด็ก เป็นศูนย์กลาง (Learner – centered Approach) และกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุในท้องถิ่น ตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนได้แสดงออก ตามความรู้สึกและความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับ เยาวพา เศษะคุปต์ (2528 : 97) ได้กล่าว ไว้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้ได้อิสระในการทดลองค้นคว้าและ สามารถสื่อสารสิ่งที่เขาได้ทดลองกับผู้อื่น และยังมีโอกาสได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก ตลอดจนทั้งสร้างความสัมพันธ์ในการเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน เขียน นอกจากนี้ยังมีโอกาส พัฒนาด้านสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยชาติ แสงอรุณ (2526 : 49-52) ได้กล่าวว่ากิจกรรมการวาด ภาพเป็นกิจกรรมทางศิลปะที่จัดให้แก่เด็กในลักษณะเชิงเล่น เด็กจะมีความสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลินเกิดความรู้สึกเหมือนได้เล่นของเล่น ขณะเดียวกันเด็กจะเกิดการพัฒนาในด้านการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับความคิดเห็นจะสามารถแสดง ออกถึงการรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา รู้จักค้นคว้า ทดลอง รู้จักใช้เหตุผล รู้จักสร้างสื่อที่ตนเข้าใจจาก จินตนาการของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการสร้างความสุนทรีย์ให้เกิดขึ้นในจิตใจ ความรู้สึกของเด็กอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาสติปัญญาและความเจริญเติบโตของเด็ก ต่อไปซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของดิวอี้ (เยาวพา เศษะคุปต์. 2542 : 79 ; อ้างถึงใน Dewey. n.d.)

ที่ว่าเด็กเรียนรู้ได้จากการกระทำ (Learning by Doing) และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง กล่าวคือ ได้สังเกต ค้นคว้า ทดลอง กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองร่วมคิดแก้ปัญหาและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 4) ยังได้อธิบายลักษณะของการจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางไว้ว่า เด็กมีอิสระในการเลือกเรียนตามความสนใจ และความสามารถของตนเองเด็ก ได้ฝึกวิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติ เด็ก ได้สรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเด็ก ได้ปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้จากบุคคลอื่น เด็ก ได้วิเคราะห์การเรียนรู้ของตนเองและเด็ก ได้นำความรู้ที่เรียนไปใช้อย่างมีความหมายจะเห็นได้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย เป็นรูปแบบการเรียนการสอนศิลปะสร้างสรรค์ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียน ได้อย่างเด่นชัดทุกด้านดังงานวิจัย ดวงแข จันทร (2551 : 109-117) อัญชุลีกร มพรคณ (2550 : 71) สุนันท์ สีพาย (2550 : 66-67) สมศรี บัวอาจ (2551: 129 - 131) สุพัศรา ตาลดี (2551 : 77) รัตนาภรณ์ ภูธรเลิศ (2551 : 71) สุจิตรา แสนโคตร (2553 : 131)

2. เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการทางสติปัญญาหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมการเรียนรู้ออกแบบที่ออกแบบขึ้นมีกิจกรรมหลากหลาย โดยเน้นการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ปัญญาหลายด้านในการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น ด้านภาษา ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรีและจังหวะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเองและด้านการรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดความมั่นใจ กล้าคิด กล้าทำและกล้าแสดงออกมากขึ้น ซึ่งเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมด สอดคล้องกับแนวคิดของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Gardner, 1993 : 312) ซึ่งสรุปได้ว่า ความสามารถหลายด้านมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน การพัฒนาความสามารถด้านหนึ่งจะทำให้ความสามารถอีกด้านอื่นพัฒนาขึ้นด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรา ชวนประกอบ (2550 : 27-120) พบว่า พหุปัญญายังทำให้นักเรียนเกิดทักษะการใช้ภาษาการสื่อสาร ทักษะทางตรรกวิทยา การใช้เหตุผลและสรุปความ ทักษะด้านดนตรี เห็นความสัมพันธ์ของภาพ พื้นที่ หรือการแสดงออกด้วยภาพ ทักษะด้านร่างกายได้มีการเคลื่อนไหวร่างกายมีการแสดงออก เกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้น นำมาซึ่งการพัฒนาความสามารถของตนเองเกิดทักษะการทำงานกลุ่มและเกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้นมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความรับผิดชอบ รักและมองเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามแนวพหุปัญญาได้ผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 70 และพบว่าองค์ประกอบพหุปัญญาทั้ง 8 ด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถิตยัณนทนา ป็องเขต (2549 : 35- 98) พบว่า หลังเรียนนักเรียนที่เรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้แบบพหุปัญญามีทักษะกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน โดยรวมเพิ่มขึ้น และการการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของ เขียวพา เดชะคุปต์ (2547 : 57) กล่าวว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านผลการเรียนรู้ ได้แก่ เกิดกระบวนการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์สรุปและสร้างองค์ความรู้ และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติต่อการเรียนรู้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยมีการพัฒนาด้านคุณลักษณะ คือ มีความร่วมมือ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ มีความฉลาดทางอารมณ์ และมีความ คิดสร้างสรรค์ มีลักษณะพหุปัญญาที่หลากหลาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ พัฒนาการดีขึ้นและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิลาวัลย์ จำปาแก้ว (2547 : 33- 98) พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การฟัง และการพูดภาษาอังกฤษในระดับดีถึงดีมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ คัทเชล (Catchall. 2003 : Web Site) ได้ศึกษาเพื่อตรวจสอบการบูรณาการใช้ความคิดรวบยอดในเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอายุ 9-13 ปี ที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในเรื่องความคิดรวบยอดในเชิงวิทยาศาสตร์ในรูปแบบโครงงานบูรณาการกับการใช้ทฤษฎีพหุปัญญา สรุปผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ในรูปแบบดังกล่าว จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน ได้นำพหุปัญญาของตนเองไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ และนักเรียนได้รับการพัฒนาให้เกิดพหุปัญญาโดยธรรมชาติ เนื่องจากวิธีการเรียนรู้แบบนี้จะทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้ตนเองภายใต้รูปแบบที่หลากหลาย และพบว่านักเรียน ได้ใช้ความรู้ในการคิดหาเหตุผลเพื่อแก้ปัญหาที่แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการอย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ ฮอดจ์ (Hodge. 2005 : Web Site) ได้ศึกษาผลของการ ใช้พหุปัญญาต่อการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่าการ ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาส่งผลต่อพัฒนาการด้านการเรียนในทางที่ดีขึ้น มีข้อเสนอแนะการนำทฤษฎีพหุปัญญา ไปใช้ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญา ครูสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมครบทั้ง 6 กิจกรรมในแต่ละวัน จะทำให้ผลการจัดกิจกรรม มีความสมบูรณ์แบบและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

1.2 การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุในท้องถิ่นตามแนวคิดพหุปัญญา ครูจะต้องคอยแนะนำและดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรม ครูควรใช้ทักษะ ในการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาทั้ง 8 ด้าน และสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในรูปแบบอื่นเพื่อพัฒนา ความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ โครงการ หรือเรียนรู้ ในรูปแบบโครงงาน

2.2 ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาของ เด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมด้านอื่น ๆ เช่น กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเกมการศึกษา